

UPUTSTVO AUTORIMA ZA PISANJE RADOVA

Dejan Kojić^{1*}, Marijana Žiravac Mladenović¹, Jelena Pavličević²

¹*PIM univerzitet, Tehnički fakultet, Despota Stefana Lazarevića bb, 78000 Banja Luka, kojic.d@hotmail.com*

²*Univerzitet u Novom Sadu, Tehnološki fakultet Novi Sad, Srbija*

SAŽETAK

Uputstvo autorima o načinu pripreme članka je oblikovano u skladu sa najboljom svjetskom izdavačkom praksom i Pravilnikom o publikovanju naučnih publikacija (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 77/16). Uputstvo je nastalo radi uniformacije stila izdavanja članaka u svim brojevima i izdanjima naučno-stručnog časopisa „STED JOURNAL“. Časopis izlazi polugodišnje (maj-novembar) u štampanoj verziji, u tiražu od 200 primjeraka, a elektronska verzija izdanja je objavljena na stranici <https://stedj-univerzitetpim.com/>. Svi članci moraju biti oblikovani u skladu sa ovim Uputstvom i dostavljeni na email adresu glavnog i odgovornog urednika, nakon čega idu u proces anonimne recenzije od strane dva recenzenta. U časopisu se objavljuju radovi koji imaju najmanje dvije pozitivne recenzije. Listu recenzenata je usvojio Uređivački odbor, a potvrdio Senat Univerziteta. Autorima se ne otkriva identitet recenzenta i obrnuto.

Cljučne riječi: STED Journal recenzija, objava, naučne publikacije

UPUTSTVO AUTORIMA ZA PISANJE ČLANKA

Prilikom pripreme ovih uputstava, uredništvo časopisa stavlja u prvi plan APA standarde akademskog pisanja. To znači da njihovom dosljednom primjenom približavamo i radove naših autora globalnoj publici, odnosno čitaocima. Uputstvo autorima se sastoji iz dva dijela. Prvi dio se odnosi na sadržinski aspekt rada, odnosno njegove neophodne osnovne elemente, na osnovu kojih recenzenti procjenjuju sadržinsku adekvatnost rada. Drugi dio uputstava se odnosi na tehnički aspekt formatiranja rada, na osnovu kojeg uredništvo, nakon zaprimanja rada odlučuje o upućivanju rada na recenziranje ili vraćanje autoru na tehničku doradu, prije recenziranja.

STED JOURNAL, časopis Univerziteta PIM o društvenom i tehnološkom razvoju objavljuje radove koji podliježu recenziji i svrstavaju se u sljedeće kategorije:

- originalan naučni članak,
- pregledni naučni članak,
- kratko ili prethodno saopštenje,
- naučna kritika,
- stručni članak,
- izlaganja sa naučnih skupova.

Autori predlažu kategoriju svojih radova, ali konačnu odluku o tome donose Uredništvo i recenzenti.

Originalan naučni članak je rad koji je načelno organizovan po shemi IMRAD (Introduction, Methods, Results And Discussion) za eksperimentalna istraživanja ili na deskriptivan način za deskriptivna naučna područja, u kome se prvi put publikuje tekst o rezultatima sopstvenog istraživanja ostvarenog primjenom naučnih metoda, koje su

tekstualno opisane i koje omogućavaju da se istraživanje po potrebi ponovi, a utvrđene činjenice provjere.

Pregledni naučni članak predstavlja pregled najnovijih radova o određenom predmetnom području, sa ciljem da se već publikovane informacije sažmu, analiziraju, sinteizuju ili evaluiraju, te donosi nove sinteze koje takođe obavezno uključuju rezultate sopstvenog istraživanja autora.

Kratko ili prethodno saopštenje je originalni naučni rad, ali manjeg obima ili preliminarnog karaktera, u kojem neki elementi IMRAD-a mogu biti ispušteni, a radi se o sažetom iznošenju rezultata završenog izvornog istraživačkog rada ili članka koji je još u nastajanju (engl. Working Paper).

Naučna kritika, odnosno polemika ili osvrt je rasprava na određenu naučnu temu, zasnovana isključivo na naučnoj argumentaciji, u kojoj autor dokazuje ispravnost određenog kriterijuma svog mišljenja, odnosno potvrđuje ili pobija nalaze drugih autora.

Stručni rad je prilog u kome se nude iskustva korisna za unapređenje profesionalne prakse, ali koja nisu nužno zasnovana na naučnom metodu, odnosno naglasak je na upotrebljivosti rezultata izvornih istraživanja i na širenju znanja, a tekst mora biti prilagođen stručnom i naučnom nivou stručne javnosti kojoj je rad namijenjen.

Radovi svrstani u ove kategorije podliježu ocjenjivanju dvaju recenzenata. Recenzije su dvosmjerno anonimne, odnosno recenzentima se ne otkriva identitet autora i obratno. Rad će se objaviti jedino na osnovu pozitivnih recenzija, o čemu će Uredništvo obavjestiti autora. Recenzenti se biraju među stručnjacima u neposrednom području istraživanja na koja se odnosi rad predložen za objavljivanje.

STED JOURNAL može uključivati dodatke sa konferencija, kongresa, savjetovanja ili simpozijuma.

Autor je u potpunosti odgovoran za sadržaj rada. Uredništvo pretpostavlja da su autori prije podnošenja rada regulisali pitanje objavljivanja sadržaja rada saglasno pravilima ustanove ili preduzeća u kojem rade.

Brzina kojom će se rad objaviti zavisiće o tome koliko rukopis (tekst) odgovara uputama. Radovi koji zahtijevaju veće prepravke ili dopune biće vraćeni autoru na preradu prije recenzije.

TEHNIČKO UPUTSTVO

Rad se dostavlja Uredništvu časopisa elektronski (e-mailom) s tekstom pripremljenim isključivo pomoću programa za obradu teksta Microsoft Word.

Rad treba da ima najviše 10 strana A4 formata i da sadrži sljedeće elemente na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine ili na engleskom jeziku:

- Naslov rada;
- Spisak autora i ustanova;
- Sažetak;

- Ključne riječi;
- Uvod;
- Teorijski okvir;
- Eksperimentalni dio;
- Rezultate i diskusiju;
- Zaključak;
- Pregled literature;
- Naslov na engleskom jeziku, spisak autora i rezime na engleskom jeziku.

Naslov rada pisati centrirano i velikim slovima, Times New Roman, 14 pt, bold, Caps Lock;

Autore pisati centrirano bez titule, Times New Roman, 12 pt, normal, a nazive ustanova centrirano, Times New Roman, 10 pt, normal.

Naslovi dijela rada - prvog reda, lijevo ravnanje, Times New Roman, normal, 12 pt, bold, Caps Lock;

Podnaslov – drugog reda, lijevo ravnanje, mala slova, Times New Roman, 12 pt, bold;

Podnaslov – trećeg reda, lijevo ravnanje, mala slova, Times New Roman, 12 pt, *italic*.

Ostale dijelove rada treba pisati sa obostranim ravnanjem redova (Times New Roman, 12 pt), jednostranim proredom sa jednim praznim redom iznad, između podnaslova i između pasusa, sa marginama od 2.54 cm (1"). Početak pasusa kucati od početka reda.

Sažetak treba da ima 100-250 riječi, a stoji između zaglavlja rada (koji čini naslov rada, i podaci o autorima) i ključnih riječi, nakon kojih slijedi tekst rada.

Ukoliko je rad napisan na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, sažetak na engleskom jeziku se daje u proširenom obliku, kao tzv. rezime i treba da sadrži do 500 riječi.

Tabele i grafikoni

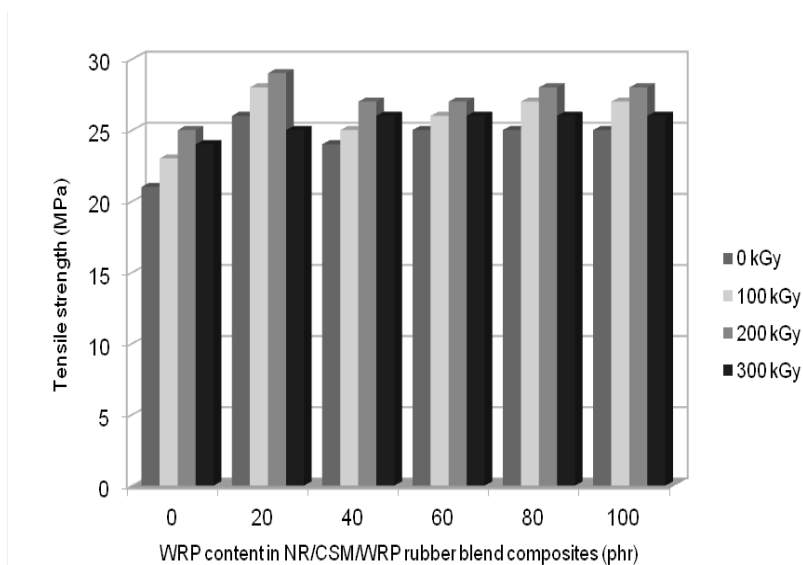
Tabele uraditi u WORD-u, a grafike u EXCEL-u izuzev posebnih slučajeva kada to tehnički nije moguće. Tabele i grafici treba da budu jasni, što jednostavniji i pregledni. Naslov, zaglavlja (tekst) i podtekst u tabelama i graficima treba da budu napisani fontom Times New Roman – normal, Font Size 10 pt. Tabele se stavljaju na određeno mjesto u tekstu. Tabele ne bi smjele sadržavati više od deset okomitih kolona i više od petnaest vodoravnih redova. Ukoliko autor ocjenjuje da podatke mora prikazati u većem broju kolona i redova, potrebno je sadržaj tabele podijeliti u dvije ili više manjih tabela ili je dostaviti u posebnom prilogu. Moraju se izraditi prema kompjuterskom predlošku (Insert Table), a ne pomoću razmaka, tački i tabulatora. Kod citiranja tabela i grafika, ime tabele odnosno grafika ispisujemo početnim velikim slovom i navodimo njen redni broj (npr. kako je prikazano u Tabeli 9 i na Slici 6, najniža vrijednost je iznosila ...).

Primjer tabele

Tabela 1. Karakteristike umrežavanja NR/CSM blendi sa različitim sadržajem recikliranog gumenog praha
Table 1. The curing data for NR/CSM rubber blend compounds with different content of waste rubber powder

Sadržaj recikliranog gumenog praha WRP content (phr)	Karakteristike umrežavanja/Curing characteristics					
	M_i , dNm	M_h , dNm	ΔM , dNm	t_{s2} , min	t_{c90} , min	CRI
0	4	40	36	6	15	11.0
20	5	42	37	8	16	12.5
40	5	45	40	9	16	14.3
60	7	46	39	9	17	12.5
80	7	47	40	10	17	14.3
100	7	47	40	10	17	14.3

Primjer grafikona

Slika 1. Uticaj različitog udjela recikliranog gumenog praha na prekidnu čvrstoću NR/CSM/WRP kompozita pod uticajem različitih doza zračenja

Figure 1. The effect of waste rubber powder content on tensile strength for the NR/CSM/WRP composites irradiated with different doses.

Jednačine

Jednačine pisati u grafičkom editoru za jednačine, isključivo u Microsoft Equation i postaviti je na početak teksta. Na desnom rubu teksta, u redu na kojem je pisana jednačina, u zagradi treba naznačiti njen broj, počevši od broja 1.

$$m_r = m_s \left(1 - e^{k_s t_{maks}}\right) - m_d \left(1 - e^{-k_d (t - t_{maks})}\right) \text{ za } t > t_{maks} \quad (1)$$

Fotografije

Fotografije moraju biti pripremljene za crno-bijelu štampu tj. ako je izvorna slika u bojama koje se u crno bijeloj štampi ne razlikuju, boje se moraju zamijeniti "rasterom" tj. različitim grafičkim znakovima koje je potrebno objasniti u legendi. U slike se unosi samo najnužniji tekst potreban za razumijevanje kao što su mjerne varijable s njihovim dimenzijama, kratko objašnjenje na krivuljama i sl. Ostalo se navodi u legendi ispod slike. Maksimalna veličina slike je 13 cm x 17 cm.

Slika 2. SEM mikrograf NR/CSM/ERP kompozita sa dodatkom 20 phr recikliranog gumenog praha pri uvećanju od 7500 puta

Figure 2. The SEM micrograph of NR/CSM/WRP composites filled with 20 phr waste rubber powder at 7500X magnification.

Ostale napomene

Radi uspješnog uključivanja radova objavljenih na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine u međunarodne informacione tokove, dijelove rukopisa treba pisati na jeziku autora i na engleskom jeziku, i to: tekst u tablicama, slikama, dijagramima i crtežima, njihove naslove i oznake.

Podaci o autorima

Pri slanju rada navesti i punu službenu adresu, telefon i e-mail svih autora i naglasiti autora s kojim će Uredništvo saradivati. Ova obavještenja priložiti na posebnom listu.

Eksperimentalna tehnika, simboli i jedinice

Eksperimentalna tehnika i uređaji opisuju se detaljno samo onda ako znatno odstupaju od opisa već objavljenih u literaturi. Ukoliko su tehnike i uređaji poznati navodi se samo izvor potrebnih obavještenja.

Simbole fizičkih veličina treba pisati kurzivom (Times New Roman, 12 pt. – italik), a mjerne jedinice uspravnim slovima, npr. *V*, *m*, *p*, *t*, *T*, ali m³, kg, Pa, °C, K. Veličine i mjerne jedinice se moraju upotrebljavati u skladu sa Međunarodnim sistemom jedinica (SI).

LITERATURA

Popis literature na kraju članka mora da sadrži samo izvore na koje se autor pozivao u tekstu članka. Korišćene jedinice literature se navode abecednim redom.

Primjeri citiranja

Primjer citiranja naučnog časopisa

U tekstu:

- jedan autor: (Avramović, 2011);
- dva autora: (Žiravac-Mladenović i Đurica, 2018);
- tri do pet autora: prvi navođenje u tekstu: (Mitić, Nikolić, Cakić, Nikolić, & Ilić, 2007); drugo i svako sljedeće navođenje u tekstu: (Mitić et al., 2007);
- šest i više autora (Špírková et al., 2009).

U popisu literature:

Avramović, D. (2011). Metode i okviri rasta vrijednosti banke. *Anali poslovne ekonomije*, 5(1), 28-37.

Žiravac-Mladenović, M. i Đurica, F. (2018). Komparativna analiza trgovanja na Banjalučkoj i Sarajevskoj berzi. *Anali poslovne ekonomije*, 10(1), 25-35.

Mitić, Ž., Nikolić, G., Cakić, M., Nikolić, R., & Ilić, LJ. (2007). The investigation of Co (II)-dextran complexes. *Hemijska industrija*, 61(5), 257-262.

Špírková, M., Strachota, A., Urbanová, M., Baldrian, J., Brus, J., Šlouf, M., Kuta, A. & Hrdlička, Z. (2009). Structural and surface properties of novel polyurethane films. *Materials and Manufacturing Processes*, 24(10-11), 1185-1189.

Primjer citiranja knjige

U tekstu:

- jedan autor: (Suzić, 2010);
- dva autora: (Peterlin i Mladenović, 2007);
- tri do pet autora: prvi navođenje u tekstu: (Đuranović, Todorović i Tešić 2016); drugo i svako sljedeće navođenje u tekstu: (Đuranović et al., 2016);
- šest i više autora (Stefanović i sar., 2008).

U popisu literature:

Suzić, N. (2010). *Prvila pisanja naučnog rada: APA i drugi standardi*. Banja Luka: XBS.

Peterlin, J. i Mladenović, M. (2007). *Finansijski instrumenti i menadžment finansijskih rizika*. Banja Luka: Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment.

Đuranović, D., Todorović, S. i Tešić, R. (2016). *Strategijski menadžment*. Banja Luka: Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment.

Stefanović i sar. (2008). *Kretanje šinskih vozila*. Banja Luka: Društvo za energetske efikasnost.

Primjer citiranja poglavlja u knjizi

U tekstu: (Harly, 1981)

U popisu literature:

Harley, N. (1981). Radon risk models. U A. Knight, & B. Harrad (Eds.), *Indoor air and human health* (pp. 69-78). Amsterdam: Elsevier.

Primjer citiranja rada objavljenog u zborniku sa naučne konferencije

U tekstu:

- jedan autor: (Grgurević, 2014);
- dva autora: (Medić i Živadinović, 2014);
- tri do pet autora: prvi navođenje u tekstu: (Krstić, Skorup, Skorup, 2014); drugo i svako sljedeće navođenje u tekstu: (Krstić et al., 2014);
- šest i više autora (Kojić et al., 2019).

U popisu literature:

Grgurević, N. (2014). Kuba i Nikaragva (Revolucija i postrevolucionarni period). U M. Žiravac-Mladenović (Ur.), *Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije o društvenom i tehnološkom razvoju* (str. 124-131). Banja Luka, BiH: Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment.

Medić, Z. i Živadinović, J. (2014). Neravnoteže i krize savremenog doba i ekonomska politika. U M. Žiravac-Mladenović (Ur.), *Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije o društvenom i tehnološkom razvoju* (str. 102-1112). Banja Luka, BiH: Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment.

Krstić, M., Skorup, A. i Skorup, S. (2014). Inovativnost – ključni element preduzetničke strategije rasta i razvoja privrednog subjekta. U M. Žiravac-Mladenović (Ur.), *Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije o društvenom i tehnološkom razvoju* (str. 51-58). Banja Luka, BiH: Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment.

Kojić, D., Pavličević, J., Špírková, M., Aroguz, A., Jovičić, M., Bera, O., Marinović-Cincović, M. (2019). THE INFLUENCE OF SILICA ON THE SOLVENT RESISTANCE OF POLYURETHANE HYBRIDE MATERIALS. In M. Gligorić, A. Došić, D. Vujadinović (Eds.), *Proceedings VI International Congress "Engineering, Environment and Materials in Processing Industry"* (pp. 568-572). Jahorina, BiH: University of East Sarajevo, Faculty of Technology.

Primjer citiranja magistarskih radova i doktorskih disertacija

U tekstu: (Petrović, 2001)

(Žiravac-Mladenović, 2009)

U popisu literature:

Petrović, R. (2001). *Dehidratacija etera na mordenitnim katalizatorima*. Magistarski rad. Univerzitet u Banjoj Luci, Tehnološki fakultet, Banja Luka, BiH.

Žiravac-Mladenović M. (2009). *Bankarski nadzor i regulative zemalja u tranziciji na Balkanu – globalizacija bankarskog sektora*. Alfa Univerzitet, Beograd, Srbija.

Primjer citiranja publikacije institucije kao autora, preuzete sa interneta, web dokumenta ili stranice

Citate internet strana bi trebalo izbjegavati, ali ukoliko su neophodni onda bi trebalo da uključuju imena autora, ukoliko postoje, naslov, internet stranu i datum pristupa.

U tekstu:

- institucija: prvo navođenje u tekstu (Zavod za statistiku Republike Srpske [ZSRS], 2009); drugo i svako sljedeće navođenje (ZSRS, 2009);
- poznat autor: (Degelman, 2000);
- nepoznat autor: (Compiere, 2017)
(Purdue University, n.d)

U popisu literature:

Zavod za statistiku Republike Srpske. (2009). Saopštenja. Preuzeto 10.02.2009. sa <http://www.rzs.rs.ba/SaopstenjaRadLAT.htm>

Degelman, D. (2000). *APA Style Essentials*. Retrieved May 18, 2000 from: <http://www.vanguard.edu/psychology/apa.pdf>

Compiere, (2017). Products. Preuzeto 11.10.2018. sa <http://www.compiere.com/products/>
Purdue University Writing Lab [Facebook page]. (n.d). Retrieved January 22, 2019, from <https://www.facebook.com/PurdueUniversityWritingLab/>

Primjer citiranja zakona, propisa, sudskih odluka

U tekstu:

- *zakoni i propisi*: prvo navođenje u tekstu (Zakon o krivičnom postupku [ZKP], 2014); drugo isvako sljedeće navođenje (ZKP, 2014);
- *sudska odluka*: prvo navođenje u tekstu (Vrhovni sud Srbije [VSS], Rev. 1354/06); drugo i svako sljedeće navođenje (VSS, Rev. 1354/06);

U popisu literature:

Zakonik o krivičnom postupku, Službeni glasnik RS, 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, i 55/2014; Regulation (EU) No. 1052/2013 establishing the European Border Surveillance System (Eurosur), OJ L 295 of 6/11/2013, 1; Directive 2013/32/EU on common procedures for granting and withdrawing international protection (recast), OJ L 180 of 29/6/2013, 60.

Vrhovni sud Srbije, Rev. 1354/06, (6. 9. 2006). Paragraf Lex; Vrhovni sud Srbije, Rev. 2331/96, 3. 7. 1996, Bilten sudske prakse Vrhovnog suda Srbije 4/96, 27; CJEU, case C-20/12, Giersch and Others, ECLI:EU:C:2013:411, para. 16; Opinion of AG Mengozzi to CJEU, case C-20/12, Giersch and Others, ECLI:EU:C:2013:411, para. 16.

ZAKLJUČAK

Radovi, koji nisu napisani striktno po ovom uputstvu, neće biti prihvaćeni.

GUIDELINES FOR AUTHORS PREPARING ARTICLES

Dejan Kojić^{1*}, Marijana Žiravac Mladenović¹, Jelena Pavličević²

¹*PIM univerzitet, Tehnički fakultet, Despota Stefana Lazarevića bb, 78000 Banja Luka, kojic.d@hotmail.com*

²*Univerzitet u Novom Sadu, Tehnološki fakultet Novi Sad, Srbija*

SUMMERY

Guidelines for authors preparing articles is formed in line with the world's best publishing practices and the Rules on publication of scientific publications (Official Gazette of the Republic of Srpska, No. 77/16). Guidelines are issued to ensure a uniform style of publication of articles in all issues of the journal Journal of Social and Technological Development. The Journal is published twice a year in print, with a circulation of 200 copies and an electronic version of the edition is published on the site <https://stedj-univerzitetpim.com/>. All articles must be designed in accordance with these guidelines and sent to the email address of the editor in chief, and then go into the process of anonymous review by two reviewers. Only papers that have at least two positive reviews shall be published in the Journal. Editorial Board has adopted List of reviewers that has been confirmed by the Senate of the University. The identity of reviewers is not revealed to the authors, and vice versa.

Keywords: Journal of Social and Technological Development, review, publishing, scientific publications